

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

6 april 2000

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met het samenwerkingsverdrag, gesloten tussen
de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest en de Republiek Slovenië,
ondertekend in Ljubljana op 3 september 1998**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Jacques Laverge**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Johan Weyts ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, Jacques Laverge, Stefaan Platteau ;

de heren Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Miel Verrijken ;

mevrouw Lisette Croes, de heer Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Paul Van Grembergen.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen.

Zie :

180 (1999-2000)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD :

Blz.

I.	Inleidende toelichting door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden	4
I.1	Algemene situering	4
I.2	Redenen voor een verdrag met Slovenië	4
I.3	Slovenië vandaag	5
I.4	Stand van zaken m.b.t. de samenwerking tussen Vlaanderen en Slovenië	5
	A. Programma voor Centraal- en Oost-Europa	5
	B. Export Vlaanderen	5
	C. Bos en groen	6
	D. Wetenschap en technologie	6
	E. Cultuur	6
I.5	Toegevoegde waarde van het verdrag	6
II.	Bespreking	6
II.1	Algemene appreciatie voor het akkoord	6
II.2	Historische gerichtheid op het Westen	7
II.3	Slovenië als kandidaat-lid van de Europese Unie	9
II.4	Economische betrekkingen tussen Vlaanderen en Slovenië	9
II.5	Bijsturing van het Vlaams beleid naar Centraal- en Oost-Europa	10
II.6	Kaderverdrag	12
II.7	Opmerkingen over de vorm	13
III.	Stemmingen	13
III.1	Artikelsgewijze stemming	13
III.2	Stemming over het geheel	13

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op 2 maart 2000 het ontwerp van decreet "houdende instemming met het samenwerkingsverdrag, gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest en de Republiek Slovenië, ondertekend in Ljubljana op 3 september 1998" ten gronde besproken en goedgekeurd.

I. INLEIDENDE TOELICHTING DOOR DE HEER PATRICK DEWAELE, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN, BEGROTING, BUITENLANDS BELEID EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

I.1 Algemene situering

De minister-president opent zijn uiteenzetting met een algemene situering van het ter bespreking voorliggende Vlaams-Sloveense verdrag, dat op 3 september 1998 door zijn voorganger werd ondertekend. Dit verdrag volgde daarmee op een reeks reeds eerder gesloten verdragen met andere Centraal- en Oost-Europese landen zoals Polen, Hongarije, Estland, Letland, Litouwen en Roemenië.

Het is een verdrag waarbij plechtig en expliciet de wil wordt uitgedrukt om, voor de verschillende beleidsterreinen waarvoor Vlaanderen bevoegd is, de reeds bestaande Vlaams-Sloveense samenwerking nog verder te verbreden en verdiepen.

De minister-president spreekt terzake zijn overtuiging uit dat Vlaanderen er belang bij heeft in Centraal- en Oost-Europa zowel op politiek als op economisch, sociaal, wetenschappelijk en cultureel vlak zijn aanwezigheid te bevestigen en verder uit te bouwen. In het geval van Slovenië geldt dit des te meer, aangezien dit land binnen afzienbare tijd zal toetreden tot de Europese Unie, waardoor het daar een toekomstig medestander voor Vlaamse standpunten kan worden.

In Slovenië werd het verdrag in kwestie reeds in april 1999 geratificeerd. Aan Vlaamse kant liep de ratificatie wat vertraging op door de verplichting tot raadpleging van de Raad van State, en omwille van de regeringswissel. Ook de nieuwe regering moest immers formeel het ontwerp-decreet houdende instemming met dit verdrag goedkeuren.

I.2 Redenen voor een verdrag met Slovenië

De minister-president laat opmerken dat Slovenië om een veelheid van redenen een aantrekkelijke verdragspartner is voor Vlaanderen. Zonder uitputtend te zijn wil hij op een aantal van die redenen wat nader ingaan.

Zo is Slovenië vooreerst een staat met een erg sterke culturele identiteit. Hetgeen, in het kader van de Europese Unie, het perspectief opent om in bepaalde dossiers de culturele diversiteit meer te benadrukken. Voor de minister-president staat het buiten kijf dat Slovenië, als klein maar zelfbewust land van 2 miljoen inwoners, op dit vlak zeker tot een bondgenoot voor Vlaanderen zal kunnen uitgroeien.

Een tweede troef is Sloveniës gunstige geografische ligging. Het land vormt een goede uitvalsbasis voor acties naar de hele regio van Zuid-Oost-Europa en de Balkan. Waarbij de minister-president preciseerd dat het hierbij zowel om acties door Vlaamse ondernemingen, als om acties vanwege de Vlaamse overheid zelf kan gaan.

Een derde element dat Slovenië tot een bijzonder nuttige verdragspartner voor Vlaanderen maakt, is zijn dynamische rol op de internationale scène. Hoewel pas sinds 1991 onafhankelijk, was Slovenië reeds in 1998 en 1999 een van de tien niet-permanente leden van de VN-veiligheidsraad. Slovenië maakt zichzelf overigens ook erg nuttig in het kader van het Stabiliteitspact voor Zuid-Oost-Europa¹. Dit vooral door zijn stimulerende aanwezigheid op diverse internationale fora die handelen over de wederopbouw, de economische samenwerking, de democratisering en de mensenrechten in deze regio. Het land is trouwens ook kandidaat voor toetreding tot de NAVO en de WEU.

¹ Het Stabiliteitspact voor Zuid-Oost-Europa (ook Stabiliteitspact voor de Balkan genoemd) is een EU-initiatief gericht op het tot stand brengen van een ruim kader waarbinnen kan worden gewerkt aan duurzame vrede, stabiliteit, democratie, economische ontwikkeling en veiligheid voor de gehele Balkan-regio. De aanzet hiertoe werd in de nasleep van het Kosovo-conflict gegeven vanuit Duitse hoek. Een eerste voorbereidende conferentie dienaangaande kwam reeds op 27 mei 1999 bijeen in Bonn. Het initiatief in kwestie werd daarop formeel goedgekeurd door de Europese Raad van Keulen van juni 1999. De Europese Raad nodigde ook andere landen en organisaties uit om aan dit project deel te nemen. Het Stabiliteitspact ging daarop officieel van start met een op 30 juli 1999 in Sarajevo gehouden topconferentie.

I.3 Slovenië vandaag

De minister-president acht het opportuun om ten behoeve van de commissieleden ook even in een notendop te schetsen hoe de situatie er op vandaag uitziet in Slovenië.

Slovenië is duidelijk een stabiel, democratisch land, en een zeer betrouwbare partner voor Vlaanderen. Sinds 1994 bedraagt de jaarlijkse economische groei er meer dan 3 procent. Het gemiddelde BBP per inwoner is met 9.900 dollar net iets hoger dan in Portugal. Het begrotingstekort in 1999 beliep 1 procent, en ook de lopende rekening op de betalingsbalans vertoonde slechts een klein tekort. Zowel de inflatie, 7 procent, als de werkloosheid, 13 procent, blijven echter aan de hoge kant.

In 1999 ging zeventig procent van de Sloveense uitvoer naar de EU. De belangrijkste handelspartners van Slovenië zijn Duitsland, Italië, Oostenrijk, Frankrijk en Kroatië. Slovenië is de 51ste klant van België, en zijn 66ste leverancier. De totale uitvoer van België naar Slovenië bedroeg in 1998 ongeveer 6 miljard BEF. De belangrijkste Belgische en Vlaamse exportproducten zijn chemische producten, textiel en machines.

De Duitser Bodo Hombach werd aangesteld tot speciaal coördinator voor het programma, dat zijn hoofdkwartier vestigde in het Noord-Griekse Thessaloniki. Naast de EU (d.w.z. de lidstaten van de EU en de Europese Commissie) participeren ook Albanië, Bosnië-Herzegovina, Bulgarije, Hongarije, Kroatië, Macedonië, Moldavië, Oekraïne, Roemenië, Rusland, Slovenië, Turkije, de VS, Canada en Japan. Ook de VN, de Raad van Europa, de NAVO en diverse internationale financiële instellingen nemen er aan deel. Hoewel klein-Joegoslavië formeel is uitgesloten van elke hulp zolang president Slobodan Milosevic er aan de macht is, staat men in beginsel niet afkerig tegenover hulp aan Kosovo en Montenegro. De voorzitter van de Europese Commissie, Romano Prodi, stelt voor om in de periode 2000-2006 een bedrag van 5,5 miljard euro aan steun vanwege de EU uit te trekken (deels te compenseren op de landbouwbegroting van de EU). De balans van de werkzaamheden van het Stabiliteitspact voor de Balkan blijkt voornamelijk eerder gemengd te zijn. Vooral het gebrek aan duidelijk afgelijnde organisatiestructuren en mandaten lijkt tot een zekere versnippering van de inspanningen te leiden. De Europese Raad van Helsinki van december 1999 heeft de Europese Commissie dan ook gevraagd om een nieuwe gemeenschappelijke strategie voor de Balkan uit te werken. Europees Commissaris voor Externe Betrekkingen, Chris Patten, bijgestaan door de bijzondere vertegenwoordiger voor het GBVB, Javier Solana, legden terzake een rapport voor op de Europese top van Lissabon van maart 2000.

Op het vlak van de privatiseringen koos Slovenië voor een nogal terughoudende aanpak. Zowel in politieke middelen, als bij de Sloveense burger leeft immers de vrees dat het verlies van het Sloveense karakter van de binnenlandse economie gepaard zou gaan met het tanen van de pas bereikte politieke onafhankelijkheid. Die terughoudendheid inzake de instroom van vreemd kapitaal verklaart meteen ook waarom de directe buitenlandse investeringen in Slovenië zo laag zijn gebleven in vergelijking met bijvoorbeeld Hongarije.

De minister-president verklaart terzake de mening te zijn toegedaan dat de Vlaams-Sloveense economische relaties zeker ruimte laten voor verdere ontwikkeling. Hij drukt daarbij de hoop uit dat Vlaamse ondernemingen ten volle zullen inspelen op de plannen die de Sloveense regering op dit ogenblik ontwikkelt om de directe buitenlandse investeringen op een hoger peil te krijgen.

I.4 Stand van zaken m.b.t. de samenwerking tussen Vlaanderen en Slovenië

De minister-president herbevestigt dat het ter bespreking voorliggende verdrag voor de Vlaams-Sloveense samenwerking zeker geen beginpunt is. Tijdens de afgelopen jaren vond reeds op diverse domeinen een vruchtbare samenwerking plaats.

A. Programma voor Centraal- en Oost-Europa

In het kader van het samenwerkingsprogramma Centraal- en Oost-Europa werden zes projecten goedgekeurd die betrekking hebben op Slovenië. Het gaat hierbij in totaal om een bedrag van meer dan 43 miljoen Belgische frank. Deze projecten hadden betrekking op : een KMO-bedrijfsnetwerk, gezondheidszorg, versterking van de democratie, distributie-opleidingen en een studie in verband met de haven van Koper, die steeds meer een rol van betekenis gaat spelen voor de hele regio.

B. Export Vlaanderen

Export Vlaanderen ontwikkelde reeds verschillende activiteiten – zoals multisectorale zendingen – rond Slovenië. Van 20 tot 24 november 2000 vindt overigens opnieuw een dergelijke zending plaats.

Slovenië werd tot op heden opgevolgd door de Vlaamse economische vertegenwoordiger in Wenen. Reeds onder de vorige Vlaamse regering werd beslist om in Ljubljana een Vlaamse econo-

mische vertegenwoordiger specifiek voor Slovenië te posteren. Deze beslissing werd om administratief-technische redenen – de werfreserve is vervallen – nog niet uitgevoerd. Export Vlaanderen stelt de aanstelling van een ankerpunt in Ljubljana echter wel zo spoedig mogelijk in het vooruitzicht.

C. Bos en groen

In het kader van multilaterale programma's die met steun van de EU worden uitgevoerd, hebben reeds goede contacten plaatsgevonden tussen de Vlaamse en Sloveense overheidsdiensten op het vlak van bosbouw, bos- en wildbeheer.

D. Wetenschap en technologie

Tussen de bevoegde Vlaamse en Sloveense administratie vinden regelmatig contacten plaats in het kader van Europese programmacomités.

E. Cultuur

Ook op het vlak van cultuur werden reeds een aantal projecten ontwikkeld. Een aantal Vlaamse schrijvers, als Monika van Paemel en wijlen Herman De Coninck, hielden reeds een lezing in Slovenië. Op het vlak van jeugdwerk worden verdere uitwisselingsprojecten in het vooruitzicht gesteld.

I.5 Toegevoegde waarde van het verdrag

De minister-president wenst de commissieleden ook specifiek te attenderen op het feit dat Vlaanderen de eerste regio is waarmee Slovenië een dergelijk verdrag sluit. Dit betekent dat Vlaanderen in Slovenië wordt gezien als een betrouwbare en waardige internationale partner.

De minister-president benadrukt daarbij dat hij dit verdrag vooral ziet als een kader waarbinnen de beide regeringen en administraties de reeds bestaande samenwerking zullen kunnen structureren en stroomlijnen en de samenwerking verder zullen kunnen verbreden en verdiepen. Artikel 13 van het verdrag voorziet immers in de instelling van een zogenaamde "gemengde commissie", die de verschillende overheidsadministraties periodiek bij elkaar brengt en dus ook concrete werkprogramma's zal moeten uitwerken.

Het kaderkarakter van het verdrag maakt dat men het ook in concreto effectief nog zal moeten waar-

maken. Maar doordat Vlaanderen al heel wat ervaring heeft opgebouwd inzake samenwerking met Slovenië en ook met andere Centraal- en Oost-Europese landen, heeft de minister-president er het volste vertrouwen in dat de beide partners het verdrag snel, soepel en gericht, in tastbare werkprogramma's zullen kunnen gieten.

II. BESPREKING

II.1 Algemene appreciatie voor het akkoord

De heer Stefaan Platteau wenst zijn oprechte waardering uit te spreken voor dit Vlaams-Sloveens verdrag. De VLD-fractie zal het ten volle steunen. Het feit dat Vlaanderen de eerste regio is waarmee Slovenië een dergelijk akkoord afsluit is ook een mooie primeur voor het Vlaams buitenlands beleid. De vorige regering – die dit akkoord afsloot – verdient hiervoor dan ook lof. Hij acht het aangewezen dat de huidige regering in deze, grosso modo dezelfde lijn zou doortrekken in haar buitenlands beleid. Hetgeen vanzelfsprekend niet belet dat er eventueel wel enige andere accenten gelegd kunnen worden.

Namens de SP-fractie verklaart ook de heer Patrick Hostekint grote waardering te kunnen opbrengen voor de beleidsinspanningen van de vorige regering ten aanzien van dit kleine landje van twee miljoen inwoners, dat er in geslaagd is om zich op zeer korte tijd te herstellen van het communisme, en zich heeft weten om te vormen tot een stabiele democratie met goed functionerende instellingen. Alleen al op basis daarvan verdient Slovenië ten volle de steun van Vlaanderen.

Ook de heer Frans Ramon acht Slovenië een interessant partnerland voor Vlaanderen te zijn.

Hij deelt terzake de bekommernis van de heer Hostekint dat deze jonge democratie op alle domeinen zou ondersteund worden via een veelvoud aan contacten met Vlaanderen. Het feit dat het land qua grootte ongeveer overeenstemt met Vlaanderen zou dergelijke contacten overigens moeten vergemakkelijken. De heer Ramon wijst er tenslotte op dat zijn functie van "bruggenhoofd" tussen Oost en West van Slovenië een onmisbare partner maakt voor de noodzakelijke dialoog die zich daar moet ontwikkelen.

De heer Freddy Sarens wenst eveneens zijn appreciatie voor het verdrag uit te drukken. Zowel de

keuze van Slovenië als partnerland, als de optie om een zeer ruim verdrag te sluiten (alle Vlaamse bevoegdheden vallen er immers onder) kunnen ten volle zijn goedkeuring wegdragen. Hij verwijst terzake ook naar de bijzonder interessante informele gedachtewisseling (d.d. 16 februari 2000) die er geweest is tussen een aantal leden van deze commissie en een bezoekende delegatie van Sloveense parlementsleden.

Ook de heer Paul Van Grembergen verwelkomt het Vlaams-Sloveens akkoord, dat hij daarenboven ook een zeer goed basisstramien acht te zijn voor eventuele volgende akkoorden met andere landen. Zijns inziens gaat er een duidelijke voorbeeldwerking uit van dit akkoord.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter, bevestigt dat de optie om met Slovenië een breed samenwerkingsverdrag af te sluiten de resultante is van een minutieuze afweging. Slovenië, en overigens ook de Baltische staten, bleken na grondig onderzoek de meest aangewezen en logische partners te zijn om dergelijke verdragen mee af te sluiten. Binnen de groep van Centraal- en Oost-Europese landen maakten zij immers de snelste vorderingen op weg naar de democratie, terwijl ook hun geografische omvang hen tot natuurlijke partners voor Vlaanderen maakte. Het nu ter goedkeuring voorliggende verdrag is dan ook een goed voorbeeld van de selectiviteit en de gedifferentieerde benadering die Vlaanderen in zijn buitenlands beleid noodzakelijkerwijze moet voorstaan.

Namens de Vlaams Blok-fractie zegt ook de heer Karim Van Overmeire zijn steun toe aan het verdrag. Hij laat daarbij echter wel opmerken dat de vele lof- en steunbetuigingen die Slovenië op vandaag van zowat overal te beurt vallen, in schril contrast staan tot het isolement waarin de Slovenen zich bevonden toen ze zich in juni-juli 1991 uit Joegoslavië losmaakten. De historische waarheid is dat Slovenië onafhankelijk is geworden tegen de wensen van "Europa" in. Vrijwel onmiddellijk nadat Kroatië en Slovenië zich op 25 juni 1991 onafhankelijk hadden verklaard, en na een kort gewapend conflict met het Joegoslavische federale leger, werd er op initiatief van een EU-delegatie een afkoelingsperiode van meerdere maanden ingesteld², gedurende dewelke pogingen werden ondernomen om de Joegoslavische federatie alsnog te redden.

Hoewel de heer Stefaan Platteau zich over het algemeen in deze beschouwing kan terugvinden laat hij opmerken dat binnen de toenmalige Europese Gemeenschap de houding tegenover het Sloveense onafhankelijkheidsstreven zeker niet unaniem afkeurend was. Zo nam Duitsland in deze duidelijk een pro-onafhankelijkheidsstandpunt in.

De heer Karim Van Overmeire erkent dat Duitsland de uitzondering was die de regel bevestigt, maar handhaaft, hierin bijgetreden door de heer Miel Verrijken, ten volle zijn stelling dat elk onafhankelijkheidsstreven van een land of een volk per definitie steeds weerstand oproept bij de gevestigde internationale en Europese gemeenschap. Pas een hele tijd na een succesvolle staatkundige afscheiding, schikt de bestaande orde zich in het nieuwe gegeven. En op een dergelijke obligate periode van gewenning, volgt dan uiteindelijk ook de acceptatie als nieuw lid van de statengemeenschap. In tegenstelling tot wat sommigen mogen beweren is nationale onafhankelijkheid dus zeker geen achterhaald negentiende-eeuws concept. Het Sloveense voorbeeld maakt integendeel duidelijk dat het soms dé basisvoorwaarde kan zijn voor de opbouw van een democratie, en voor het op gang brengen van een duurzame economische ontwikkeling. De toestand waarin rest-Joegoslavië en zijn componenten zich momenteel bevinden bewijst dit – weze het dan ook a contrario – nog eens overduidelijk. Afsluitend laat de heer Van Overmeire daarenboven nog opmerken dat onafhankelijkheid voor Slovenië ook een noodzakelijke preconditione is gebleken om prospectief EU-lid te worden.

Zonder in deze exhaustief in debat te willen treden met de heer Van Overmeire wenst de heer Paul Van Grembergen toch een kanttekening te plaatsen bij de kwestie van de staatssoevereiniteit. Zo merkt hij op dat Slovenië, door de wens uit te drukken lid te worden van de Europese Unie, blijkbaar toch bereid is om opnieuw afstand te doen van een deel van die pas verworven soevereiniteit. De staatssoevereiniteit is als concept derhalve zeker niet alleen zaligmakend, en moet het minstens deels afleggen tegen de aantrekkingskracht die uitgaat van de idee van het zich federeren in een groter geheel. Ook dát is een historische realiteit.

II.2 Historische gerichtheid op het Westen

De heer Stefaan Platteau drukt zijn bewondering uit voor het feit dat Slovenië, ondanks zijn lange getourmenteerde geschiedenis, er toch merkwaardig goed in geslaagd is zijn eigenheid en identiteit

² Dit moratorium werd meer bepaald vastgelegd in de op 7 juli 1991 gesloten akkoorden van Brioni.

te behouden. Zijns inziens komt dit vooral op twee vlakken goed tot uiting. Enerzijds is Slovenië van alle Balkanstaten duidelijk het land dat het meest op het Westen gericht is, en anderzijds – maar daar logisch mee verbonden – is het zonder twijfel ook het meest liberale van alle Balkanstaten. Die twee niet geringe kwaliteiten rechtvaardigen op zich reeds ten volle de prioriteit die Vlaanderen wil geven aan zijn relaties met Slovenië. In de mate dat Vlaanderen daartoe kan bijdragen, moet het dan ook de kandidatuur van Slovenië bij de EU, de NAVO en de WEU ten volle ondersteunen. Zijn sterke democratische basis en het feit dat het met het Westen dezelfde fundamentele waarden deelt, maken van Slovenië trouwens een goede kanshebber voor lidmaatschap van die organisaties.

De heer Patrick Hostekint van zijn kant, looft uitdrukkelijk de Sloveense inzet in het kader van diverse vredesbevorderende initiatieven voor de Balkan. Zo werkt Slovenië bijvoorbeeld altijd mee aan de verkiezingsmonitorings van de OVSE in de regio. Dit is een reden te meer om tussen Vlaanderen en Slovenië een hechte samenwerking tot stand te brengen.

De heer Stefaan Platteau laat daarbij nog opmerken dat daar waar Slovenië zich tegelijk met Kroatië onafhankelijk heeft verklaard van Joegoslavië, het in tegenstelling tot Kroatië is weten te ontsnappen aan echt massaal oorlogsgeweld. Zijns inziens heeft vooral het ontbreken van echte minderheden in Slovenië daartoe bijgedragen. Al bij al is Slovenië (met slechts 3% Kroaten, 2,4% Serviërs en 1,4% Moslims) immers vrij homogeen qua bevolking en qua religieuze aanhorigheid (ongeveer 84% van de Slovenen is katholiek).

De heer Miel Verrijken wenst de uitspraak van de heer Platteau als zou Slovenië geen minderhedenprobleem hebben toch wat te nuanceren. Zo zijn er minstens twee historische minderheden, met name Hongaren en Italianen. De beide zijn restanten van een woelig politiek verleden waarin Slovenië al eens verdeeld was over verschillende politieke entiteiten. De Hongaren vindt men – sinds de Oostenrijks-Hongaarse tijd – zowat overal in de periferie van hun Hongaarse moederland terug. De Italianen van hun kant waren reeds heel lang op de Adriatische kusten van de Balkan aanwezig. Venetië had in zijn glorie dagen immers zowat de hele Dalmatische kust gekoloniseerd. De tweede grootste stad van het Venetiaanse soevereiniteitsgebied was Ragusa, een stad die vandaag Dubrovnik heet en in Kroatië ligt. De derde belangrijkste Venetiaanse stad was Fiume, dat nu Rijeka heet en in Slovenië ligt. Voor het overige viel Slovenië onder de

soevereiniteit van de Habsburgers, die hun Adriatische territorium geleidelijk aan uitbreidden naar mate Venetië verder in verval raakte.

Aan deze Oostenrijks-Hongaarse periode kwam met de nederlaag van de Centrale Mogendheden in de Eerste Wereldoorlog een einde. Daar waar de Slovenen er toen voor opteerden om deel te gaan uitmaken van een federatie van Zuid-Slavische staten (het "koninkrijk van Serven, Kroaten en Slovenen" dat later tot Joegoslavië werd omgedoopt), beslisten de geallieerden op de Parijse Vredesconferentie dat alle kustgebieden die de Slovenen tot dan toegang tot de Adriatische zee hadden gegeven (Gorica, Triëst en Istrië) naar Italië zouden gaan. Gezien het toenmalige politieke klimaat in Italië – de opkomst van Mussolini – hoeft het niet te verbazen dat het fascisme erg snel voet aan de grond kreeg op het Istrische schiereiland. Hetgeen op het einde van de Tweede Wereldoorlog meteen ook een prachtig voorwendsel verschafte aan Tito om – op bepaald niet zachtzinnige wijze – tot massale verdrijving van Italianen uit Istrië over te gaan. Enkel Triëst werd – doordat de Britten zulks wisten te beletten – behoed voor inlijving door Tito, waardoor het als enige Italiaanse enclave in Istrië overbleef³ (deze Triëst-kwestie vormde trouwens samen met de Iraanse kwestie een van de twee eerste ernstige incidenten in de zich ontwikkelende koude oorlog tussen Oost en West). De nu nog in Slovenië aanwezige Italiaanse minderheid is dan ook niet meer dan een restant van die ooit vrij omvangrijke bevolkingsgroep. De afwachtende houding van Italië ten aanzien van de Sloveense EU-kandidatuur is trouwens grotendeels op deze kwestie terug te voeren.

In het huidige Sloveense parlement zijn die Italiaanse en Hongaarse minderheden met respectievelijk drie en een parlamentslid vertegenwoordigd. De heer Miel Verrijken merkt daarbij nog op dat hij uit het hoger reeds genoemde contact met de Sloveense parlementaire delegatie geleerd heeft dat de parlamentsleden in kwestie – hoewel zulks hen wettelijk is toegestaan – omwille van het ontbreken van technische vertaalfaciliteiten in het Sloveense parlement hun eigen taal de facto niet kunnen gebruiken. Zijns inziens ligt hier een taak voor Vlaanderen, dat terzake reeds enige expertise heeft opgebouwd.

³ Het duurde overigens nog tot oktober 1975 vooraleer Italië in het Osim-verdrag definitief en formeel instemde met de nieuwe grenzen met het toenmalige Joegoslavië.

De heer Paul Van Grembergen brengt hieromtrent in het midden dat bekommernis voor de rechten van minderheden op vanzelfsprekende wijze moet voortvloeien uit de meer algemene bekommernis voor het respect voor de rechten van de mens. Anderzijds wil hij toch waarschuwen voor het te veel bespelen van dit thema vanuit Vlaanderen. Voor men het weet treedt er in de ogen van internationale gemeenschap immers een soort identificatie op, waarbij men zelf ook overkomt als een soort minderheid. Hij pleit er dan ook voor dat Vlaanderen zich naar buitenuit op een zeer affirmatieve manier – onder andere door het gebruiken van zijn verdragsrecht – als een volwaardige internationale partner zou profileren en positioneren.

II.3 Slovenië als kandidaat-lid van de Europese Unie

Voor de heer Patrick Hostekint is het duidelijk dat dit Vlaams-Sloveens verdrag een belangrijke aanzet kan zijn om ook in multilateraal verband te gaan samenwerken. Rekening houdend met het feit dat Slovenië tot de zogenaamde "eerste groep" van kandidaat EU-leden behoort, is het niet onwaarschijnlijk dat het land, samen met onder andere Polen, Hongarije en Tsjechië, vanaf omstreeks 2002 effectief zal kunnen toetreden tot de Europese Unie. Ook binnen die Europese Unie kan Slovenië – qualitate qua als klein land – potentieel een belangrijke medestander worden voor Vlaanderen.

De heer Karim Van Overmeire van zijn kant, betwijfelt ten stelligste dat Slovenië, eenmaal lid geworden van de Europese Unie, een belangrijke bondgenoot voor Vlaanderen zal zijn. Zijns inziens heeft Slovenië als soevereine EU-lidstaat geen enkele reden meer om het regionale feit in Europa te gaan ondersteunen. Van de minister-president had hij dan ook graag vernomen of deze weet heeft van enige toezegging van de Sloveense regering inzake het Europa der regio's. Daarenboven wijst hij erop, hierin bijgetreden door de heer Miel Verrijken, dat Italië zich tot voor kort (om de hoger reeds aangehaalde redenen van recente historische aard) vrij hard heeft opgesteld in de kwestie van het Sloveense EU-lidmaatschap. Zo er zich terzake al enige evolutie zou hebben voorgedaan is hij daarvan toch niet onmiddellijk op de hoogte.

De minister-president repliceert hierop dat de initieel misschien wat afwachtende houding van Italië ten aanzien van het Sloveense EU-lidmaatschap ondertussen in elk geval sterk versoepeld moet zijn. Van enige Italiaanse weerstand dienaangaande

was op de laatste Europese top (in Helsinki) immers niets meer te merken.

Voor wat dan de kwestie van Slovenië als potentiële bondgenoot voor Vlaanderen binnen de EU betreft, wijst de minister-president erop dat op vandaag vooral de grotere EU-lidstaten (maar niet alleen de grote lidstaten) problemen hebben met het erkennen en onderkennen van het gegeven van de regionale diversiteit binnen de Europese Unie. Het laat zich aanzien dat Slovenië, gegeven zijn hele ontstaansgeschiedenis en zijn recente verleden, eenmaal toegetreden tot de Europese Unie, veel meer gevoelig zal zijn voor dat regionaal perspectief. De intense samenwerking die zich ondertussen op het terrein reeds heeft ontwikkeld tussen Vlaanderen en Slovenië zou van dat nieuwe EU-lid dan ook een goede vertolker van de regionale boodschap naar Europa toe kunnen maken.

De heer Frans Ramon van zijn kant, laat terzake opmerken dat de Europese Commissie in haar meest recente "periodiek rapport over de vorderingen van Slovenië op de weg naar toetreding" toch nog een paar kritische bemerkingen formuleert. Zo heeft Slovenië nog steeds het Europees Sociaal Handvest niet bekrachtigd, en zijn er ook nog steeds problemen met de aanpassing van de Sloveense milieuregelgeving aan het EU-acquis dienaangaande.

II.4 Economische betrekkingen tussen Vlaanderen en Slovenië

De heer Stefaan Platteau constateert met tevredenheid dat er op het vlak van handel en industrie toch al vrij aanzienlijke contacten zijn tussen Vlaanderen en Slovenië. Hoewel het handelsvolume van 6 à 7 miljard Belgische frank niet echt spectaculair te noemen is, is het toch ook niet te versmaden. Zijns inziens heeft vooral het feit dat Slovenië met succes zijn eigen munt – de tolar – heeft ingevoerd, de internationale handel van en met Slovenië bevorderd.

Inzake het door de heer Platteau aangehaalde bescheiden karakter van het handelsvolume tussen Vlaanderen en Slovenië, laat de heer Patrick Hostekint opmerken dat men terzake ook geen overdreven verwachtingen mag koesteren. Slovenië vormt met zijn veeleer geringe geografische en demografische omvang immers per definitie een eerder kleine afzetmarkt. Hij brengt daarnaast in herinnering dat ook het programma voor Centraal- en Oost-Europa in niet geringe mate heeft bijgedragen tot de intensifiëring van de contacten tussen

Vlaanderen en Slovenië. Naast de nu nog lopende projecten had hij van de minister-president dan ook graag vernomen of men momenteel reeds een duidelijk zicht heeft op de domeinen waarop men in de toekomst wil gaan samenwerken.

De heer Miel Verrijken laat nog opmerken dat Slovenië met zijn ligging aan de Adriatische Zee en aan de zuidelijke uitlopers van de Alpen een prachtig land is, dat met zijn vele natuurschoon en zijn cultuurhistorisch erfgoed ook een erg groot toeristisch potentieel heeft.

De minister-president repliceert hierop dat het ook hem voorkomt dat men, anders dan tot nog toe een beetje het geval was, inderdaad wat meer het accent zal moeten leggen op de economische betrekkingen met Slovenië. De oorspronkelijke huiver bij de Slovenen tegenover vreemd kapitaal, evenals hun terughoudendheid inzake het privatiseringsgebeuren, behoren nu immers grotendeels tot het verleden. Dat er daaromtrent nu een veel grotere openheid bestaat aan Sloveense kant werd hem trouwens enkele weken geleden nog bevestigd in een gesprek dat hij had met de Sloveense ambassadeur in België, mevrouw Marija Adanja, die hem ook wees op het belang van de voor het einde van dit jaar voorziene parlementsverkiezingen voor de verdere economische ontwikkelingsgang van Slovenië. Hoe dan ook is de minister-president de overtuiging toegedaan dat een en ander op economisch vlak dra wat meer geconcretiseerd zal kunnen worden. Hij acht het dan ook aangewezen dat de Vlaamse overheid dienaangaande een signaal zou geven aan het Vlaamse bedrijfsleven. De voorziene aanstelling, door Export Vlaanderen, van een Vlaamse economische vertegenwoordiger in Ljubljana zal zo ongetwijfeld bijdragen tot de gewenste, verdere intensifiëring van de economische contacten. De situatie, waarbij Slovenië op vandaag door de Vlaamse economische vertegenwoordiger in Wenen moet worden bewerkt, is immers niet optimaal.

II.5 Bijsturing van het Vlaams beleid naar Centraal- en Oost-Europa

De heer Patrick Hostekint meent dat in het licht van het nu voorliggende verdrag met Slovenië ook even de beleidsnota⁴ van de minister-president

moet worden aangeraakt, en dan meer bepaald waar deze handelt over de bijsturing van het Vlaams beleid ten aanzien van Centraal- en Oost-Europa. Dat dit niet zonder belang is mag al blijken uit de hoger reeds aangehaalde vaststelling dat de banden die op vandaag reeds bestaan tussen Vlaanderen en Slovenië zich minstens deels binnen het kader van het samenwerkingsprogramma voor Centraal- en Oost-Europa hebben ontwikkeld. Dit programma heeft dan ook duidelijk de verdienste dat het mee de basisvoorwaarden heeft helpen scheppen voor het aantrekken van westerse bedrijven.

De heer Hostekint heeft uit de beleidsnota en uit de bespreking daarvan in de plenaire vergadering begrepen dat het de bedoeling is om het Vlaamse beleid prioritair te gaan richten op die landen die behoren tot de zogenaamde "eerste groep" van kandidaat EU-lidstaten. Slovenië behoort daartoe. Andere landen, waar het Vlaamse bedrijfsleven evenzeer actief is, behoren daar echter niet toe. Hij denkt daarbij in de eerste plaats aan Roemenië, dat – hoewel het niet tot die eerste groep toetreders behoort – zich meer en meer op Europa oriënteert, en trouwens ook een samenwerkingsakkoord met Vlaanderen⁵ gesloten heeft. Hij meent ook te kunnen vaststellen dat er bij de Vlaamse bedrijven een grote interesse bestaat voor Roemenië en andere Centraal- en Oost-Europese staten, en zelfs voor de GOS-republieken van de voormalige Sovjet-Unie. Exemplarisch hiervoor is bijvoorbeeld een groot bedrijf uit het Roeselaarse, Deceuninck Plastics Industries, dat wereldwijd vestigingen heeft, onder meer in vele van die voormalige Oostbloklanden.

In het licht hiervan had de heer Hostekint, hierin bijgetreden door de heer Freddy Sarens, van de minister-president dan ook graag vernomen welke de intenties zijn van de Vlaamse regering ten aanzien van die Centraal- en Oost-Europese staten die niét op de eerste rij staan voor toetreding tot de Europese Unie. Het kan toch niet de bedoeling zijn deze precies daarom te gaan miskennen ?

⁴ Beleidsnota : Het Vlaams Buitenlands Beleid 1999-2004, *Parl. St. VI. Parl. 1999-2000*, nr.163/1, 30-31.

⁵ Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse regering en de regering van Roemenië, ondertekend in Boekarest op 12 juni 1997, *Parl. St. VI. Parl. 1997-1998*, nr. 1005/1-2.

Nog in verband met de heroriëntering van het Vlaamse beleid ten aanzien van Centraal en Oost-Europa vraagt de heer Karim Van Overmeire ook aandacht voor een aantal andere voormalige Joegoslavische deelrepublieken. Zijns inziens blijven meer bepaald Kroatië en Macedonië tot op heden al te vaak in de kou staan voor wat hulp vanuit het Westen betreft.

De heer Paul Van Grembergen verklaart de mening te zijn toegedaan dat een veelheid aan akkoorden met een veelheid aan partners wenselijk is voor Vlaanderen. Binnen dat geheel van akkoorden zal vanzelfsprekend een zekere differentiatie noodzakelijk zijn. Vlaanderen kan nu eenmaal niet met ieder partnerland een identiek akkoord sluiten. Voor wat specifiek Roemenië betreft, meent hij dat er geen reden tot ongerustheid is, aangezien Vlaanderen en Roemenië sowieso reeds verbonden zijn door een onder de vorige legislatuur tot stand gekomen samenwerkingsakkoord.

In zijn antwoord wijst de minister-president er vooreerst op dat met deze vragen over de bijsturing van het Vlaamse beleid inzake Centraal- en Oost-Europa in het algemeen, en inzake Roemenië in het bijzonder, het loutere kader van het hier voorliggende Vlaams-Sloveense verdrag in ruime mate overstegen wordt. Zijn antwoord moet derhalve – ook mee in het licht van het feit dat de evaluatie in kwestie nog lopende is – noodzakelijkerwijze veeleer bondig zijn.

Zoals hij reeds naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen en de plenaire bespreking van de beleidsnota heeft verklaard, staat de noodzaak van een dergelijke evaluatie voor de minister-president buiten kijf. Het Vlaamse beleid ten aanzien van Centraal- en Oost-Europa werd immers reeds begin de jaren negentig geconcipieerd, waardoor er ook een aan de toenmalige situatie aangepaste finaliteit aan ten grondslag ligt. De landen waarop het samenwerkingsprogramma gericht is, waren toen nog maar net het tijdperk van het communisme aan het ontgroeien, met al wat dat met zich bracht aan maatschappelijke destabilisatie. Dienovereenkomstig richtten de actieprogramma's zich in eerste instantie op al wat de jong geïnstalleerde democratieën kon ondersteunen. Ondertussen is er echter een periode van bijna tien jaar verstreken, waarin de betrokken landen vaak fundamenteel veranderd zijn. Zonder in enige mate te willen vooruitlopen op de resultaten van de evaluatie acht de minister-president het dan ook evident dat het Vlaams buitenlands beleid ten aanzien van die landen zou gheredefinieerd worden in functie van de

aldaar op heden bestaande nieuwe maatschappelijke realiteiten.

Een van die nieuwe realiteiten bestaat erin dat een aantal van de landen van Centraal- en Oost-Europa kandidaat zijn om toe te treden tot de Europese Unie. Derhalve is het voor de minister-president voor de hand liggend dat ook Vlaanderen een zekere prioriteit zou geven aan die landen.

De minister-president wijst er daarbij nog op dat ook vanuit de Vlaamse administratie van meet af aan het signaal is gegeven dat het moment gekomen was om eens een algemene evaluatie te maken van het vele werk dat reeds gepresteerd werd ten aanzien van de landen van Centraal- en Oost-Europa. Aangezien er tussentijds reeds een aantal wetenschappelijke evaluaties hebben plaats gevonden behoefde men overigens ook niet vanaf nul te vertrekken. De administratie vertrouwt er dan ook op dat ze ongeveer tegen het einde van de maand maart van dit jaar rond zal kunnen zijn met deze evaluatie. Hetgeen de minister-president tot de suggestie brengt dat het geheel van de evaluatie van al die landen misschien eens het voorwerp zou kunnen uitmaken van een debat binnen de commissie, teneinde naar de toekomst toe, in samenwerking tussen Vlaams Parlement en Vlaamse regering, invulling te geven aan de grote prioriteiten van het beleid.

De voorzitter verklaart gaarne op deze suggestie te willen ingaan. Op het moment dat de administratie rond is met haar evaluatie komt het hem inderdaad aangewezen voor dat de Vlaamse regering met de commissie in dialoog zou treden over het geheel van de betrekkingen met de landen van Centraal- en Oost-Europa, teneinde na te gaan of en hoe het Vlaams Parlement zich kan terugvinden in de voorgestelde grote oriëntaties. Zonodig kan het Vlaams Parlement overigens zelf voor een deel mee deze oriëntaties bepalen. Zulks gebeurde immers ook reeds tijdens de vorige legislatuur. Zo was deze commissie toen – mee geïnspireerd door haar toenmalige voorzitter, de heer Jef Smeets – bijvoorbeeld erg actief rond de Vlaams-Roemeense betrekkingen.

De heer Patrick Hostekint preciseert daarop dat zijn opmerking niet zozeer betrekking had op het leggen van formele contacten met landen van Centraal- en Oost-Europa, als wel de bedoeling had de aandacht te vestigen op de daar aanwezige opportuniteiten voor het Vlaamse bedrijfsleven. Veel van die landen bevinden zich na hun periode onder het communisme immers nog steeds in een soort "wederopbouwfase", waarin ze nood hebben aan in-

breng allerhande door Westerse – lees Vlaamse – bedrijven. Voor de heer Hostekint hoeft het officiële Vlaanderen derhalve niet te allen tijde overal in Centraal- en Oost-Europa aanwezig te zijn, zolang de Vlaamse overheid er maar zorg voor draagt de daar onmiskenbaar bestaande opportuniteiten voldoende onder de aandacht van het Vlaamse bedrijfsleven te brengen.

De minister-president repliceert hierop dat bij zijn weten zulks momenteel ook de facto reeds gebeurt. Heel wat Vlaamse bedrijven hebben reeds activiteiten ontplooid in de landen van het voormalige Oostblok.

II.6 Kaderverdrag

De heer Stefaan Platteau verklaart de in artikel 13 van het verdrag voorziene minimale vergaderfrequentie van de gemengde commissie bij het Vlaams-Sloveense verdrag wat al te gering te vinden. Het feit dat een aantal werkgroepen zonodig frequenter kunnen bijeenkomen doet daar niets van af. De gemengde commissie is immers het orgaan bij uitstek dat concrete invulling zal moeten geven aan het verdrag.

De minister-president antwoordt hierop dat de in het verdrag vermelde tweejaarlijkse bijeenkomsten van de gemengde commissie een minimum-vergaderfrequentie zijn, en dat niets belet dat deze gemengde commissie veelvuldiger bij elkaar zou komen. De reden dat specifiek een dergelijk tweejaarlijks vergaderritme in het verdrag werd ingeschreven is eenvoudigweg gelegen in het feit dat de meeste samenwerkingsprogramma's eveneens een looptijd van twee jaar hebben. We hebben hier dus te maken met een verdragsmatig zeer courant gehanteerde termijn.

De heer Patrick Hostekint, hierin bijgetreden door de heren Frans Ramon en Freddy Sarens, beaamt dat het verdrag – doordat het alle Vlaamse bevoegdheidsdomeinen bestrijkt – in wezen een kaderkarakter heeft. Het komt dan ook aan de Vlaamse regering toe om naar aanleiding van de invulling van het akkoord bepaalde accenten te leggen in de relatie met Slovenië.

De heer Paul Van Grembergen oppert de bedenking dat de inhoudelijke breedte van het verdrag de Vlaamse regering meteen ook toelaat om er, domein per domein, heel pragmatisch invulling aan te geven.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter, laat terzake opmerken dat het Sint-Michielsakkoord Vlaanderen definitief de mogelijkheid heeft geboden om – ook voor wat betreft zijn internationale betrekkingen – de fase van de culturele autonomie achter zich te laten. Vlaanderen was, en is, het vanaf dat moment dan ook aan zichzelf verplicht om in de verdragen die het afsluit zijn nieuw verworven politieke autonomie ten volle tot haar recht te laten komen. In dat opzicht lijkt het recent door de minister-president aangekondigde cultureel akkoord met Frankrijk hem dan ook niet ver genoeg te gaan. Zijns inziens komt het ook de nieuwe Vlaamse regering toe om naar buitenuit verder consequent ten volle de politieke autonomie van Vlaanderen te affirmeren.

In zijn repliek bevestigt de minister-president de perceptie van de commissieleden als zou dit verdrag in essentie een kaderverdrag zijn dat nog verdere invulling behoeft. Deze invulling zal ook op zeer diverse domeinen kunnen gebeuren, aangezien alle bevoegdheden waarvoor Vlaanderen verantwoordelijkheid draagt onder de termen van dit verdrag vallen. Het feit dat er nu al op heel wat domeinen bijzonder nuttig wordt samengewerkt – cf. de hoger aangehaalde stand van zaken m.b.t. de samenwerking tussen Vlaanderen en Slovenië – staat er daarenboven borg voor dat de invulling van dit kaderakkoord met grote kennis van zaken zal kunnen gebeuren. Deze invulling zal in concreto gebeuren door de in het verdrag voorziene gemengde commissie, en aan Vlaamse kant specifiek door de administratie Buitenlands Beleid in nauw overleg met alle andere functioneel bevoegde administraties. Dat het om een zeer ruim kader gaat hoeft dus zeker geen probleem te zijn.

Voor wat de opmerking van de voorzitter over het af te sluiten type van verdragen betreft, handhaaft de minister-president – zonder in enigerlei mate afbreuk te willen doen aan de waardevolle verdragsinitiatieven die er in het verleden naar een aantal landen toe werden genomen – ten volle het standpunt dat hij daarover reeds heeft ingenomen bij de bespreking van de buitenlandbegroting voor het jaar 2000. Het sluiten van verdragen kan in sommige gevallen aangewezen zijn, maar mag nooit een doel op zich worden. Een verdragsbasis is immers niet altijd onontbeerlijk om op sommige terreinen tot samenwerking met een ander land te komen. Indien er later dan toch een verdrag moet worden gesloten, dient zulks bij voorkeur gestoeld te zijn op dergelijke reeds de facto tot stand gebrachte samenwerking. Zo'n werkwijze maakt het volgens de minister-president ook veel gemakkelijker om het

verdrag in kwestie mettertijd een concrete inhoud te geven.

II.7 Opmerkingen over de vorm

De heer Stefaan Platteau spreekt zijn tevredenheid uit over het feit dat de Vlaamse regering het advies van de Raad van State gevolgd heeft, daar waar deze aanbeveelt om naast de Nederlandse ook de Engelse tekst van het akkoord ter informatie voor te leggen aan het parlement. Zijns inziens is dit zelfs meer dan wenselijk, aangezien in geval van betwisting de Engelstalige tekst (op grond van artikel 15, lid 4 van het verdrag) doorslaggevend is. Over het algemeen acht hij deze Engelse vertaling trouwens ook van een behoorlijke kwaliteit te zijn, een paar storende detailfouten niet te na gesproken. Zo is er in de Nederlandse tekst van het eerste lid van artikel 4 sprake van "taal en cultuur" (enkelvoud), terwijl men in de Engelse tekst gewag maakt van "languages and cultures" (meervoud). Meer verontrustend acht de heer Platteau echter het verschil tussen de Nederlandse en de Engelse tekst van het tweede lid van artikel 15, waar het gaat over de mogelijkheid tot opzegging van het verdrag en de termijn die dienaangaande moet worden gerespecteerd. In de Engelse tekst wordt voorzien in een opzegperiode van zes maanden via dewelke men "at any time" het verdrag kan beëindigen, terwijl in de Nederlandse tekst enkel en alleen gewag wordt gemaakt van die periode van zes maanden. De mogelijkheid tot beëindiging van het verdrag lijkt op die manier – het weze dan impliciet – ruimer te zijn in de Engelse tekst dan in de Nederlandse.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter, vestigt de aandacht van de commissieleden op een terminologische bijzonderheid van het verdrag die niet zonder symboolwaarde is. Daar waar in het opschrift van het verdrag nog gewag wordt gemaakt van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest als een van de verdragsluitende partijen, worden deze in de preambule van het verdrag terminologisch geamalgameerd tot de verdragspartij "Vlaanderen". Dit werd mogelijk doordat het internationaal publiekrecht terzake wat minder stringent is dan het formele kader van het Belgisch grondwettelijk recht. Het hanteren van de benaming "Vlaanderen" heeft het voordeel dat het de zaak naar buiten wat herkenbaarder maakt, terwijl deze term naar onze buitenlandse verdragspartners toe eigenlijk ook een vrij goede vertaling is van het gegeven dat men op Vlaams niveau al in 1980 heeft beslist om de organen en instellingen van gewest en gemeenschap samen te voegen.

Hierop inpikkend laat de heer Paul Van Grembergen opmerken dat hij zich ten volle kan terugvinden in het gebruik van de term "Vlaanderen", en dat zijn fractie trouwens reeds tijdens de vorige legislatuur een initiatief⁶ heeft genomen om ook intern tot een veralgemeend gebruik van die term te komen.

III. STEMMINGEN

III.1 Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimitéit van 10 stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd wordt daarna ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimitéit van 10 stemmen.

III.2 Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd wordt het ontwerp van decreet "houdende instemming met het samenwerkingsverdrag, gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en de Republiek Slovenië, ondertekend in Ljubljana op 3 september 1998" tenslotte eveneens aangenomen bij unanimitéit van 10 stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Jacques LAVERGE

Luc VAN DEN BRANDE

⁶ Voorstel van resolutie van de heer Paul Van Grembergen c.s. betreffende de benaming van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, *Parl. St. VI. Parl. 1995-1996, nr. 235/1.*